

Caesar propter frumenti inopiam legiones
in hibernis multis conlocat. Ex quibus
quattuor in Nerviiis hiemare iubet et
tribus imperat in Belgis remanere.
Legatos omnes frumentum in castra
importare iubet. Milites his verbis
admonet: “Hostes adventare audio;
speculatores nostri eos prope esse
nuntiant. Vim hostium cavere debetis;

hostes enim de collibus advolare solent
et caedem militum perpetrare possunt.”

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: ΕΤΟΙΜΑΣΙΕΣ ΓΙΑ ΞΕΧΕΙΜΩΝΙΑΣΜΑ

Ο Καίσαρας εξαιτίας της έλλειψης σιταριού εγκαθιστά τις λεγεώνες σε πολλά χειμερινά στρατόπεδα. Τέσσερις από αυτές διατάζει να ξεχειμωνιάσουν στη χώρα των Νερβίων και τρεις διατάζει να παραμείνουν στη χώρα των Βέλγων. Διατάζει όλους τους διοικητές των λεγεώνων να μεταφέρουν σιτάρι στα στρατόπεδα. Συμβουλεύει τους στρατιώτες με αυτά τα λόγια: “Πληροφορούμαι ότι οι εχθροί πλησιάζουν· οι ανιχνευτές μας αναγγέλλουν ότι αυτοί είναι κοντά. Πρέπει να προσέχετε τη δύναμη των εχθρών· γιατί οι εχθροί συνηθίζουν να εξορμούν από τους λόφους και μπορούν να κατασφάζουν τους στρατιώτες”.

Γραμματική Αναγνώριση

Ουσιαστικά		
Α κλίση	Β κλίση	Γ κλίση
inopia -ae: (Θ) → δεν έχει πληθυντικό Belgae -arum: (Α) → δεν έχει ενικό	frumentum -i: (Ο) hiberna -orum: (Ο) → δεν έχει ενικό Nervii -orum: (Α) → δεν έχει ενικό legatus -i: (Α) castra -orum: (Ο) → μόνο πληθυντικός verbum -i: (Ο)	Caesar -aris: (Α) legio -onis: (Θ) miles -itis: (Α) hostis -is: (Α+ Θ) (εδώ αρσενικό) speculator -oris: (Α) vis: (Θ) → ελλειπτικό στην κλίση collis -is: (Α) caedes -is: (Θ)

Επίθετα	
Β κλίσης	Γ κλίσης
multi, -ae, -a (εύχρηστο στον πληθυντικό)	omnis, -is, -e

Αντωνυμίες
qui, quae, quod (αναφορική) hic, haec, hoc (δεικτική) noster, nostra, nostrum (κτητική, α΄ προσώπου, για πολλούς κτήτορες)

ΛΑΤΙΝΙΚΑ
Β ΛΥΚΕΙΟΥ

is, ea, id (δεικτική, εδώ επαναληπτική)

Ρήματα		
1 ^η συζυγία	2 ^η συζυγία	4 ^η συζυγία
conloco hiemo impero advent nuntio advolo perpetro	iubeo, iussi, iussum, iubēre remaneo, remansi, —, remanēre admoneo, admonui, admonitum, admonēre caveo, cavi, cautum, cavēre debeo, debui, debitum, debēre soleo, solitus sum, solitum, solēre	audio, audivi, auditum, audīre

Βοηθητικό ρήμα	Ανώμαλο Ρήμα
sum, fui, —, esse	possum, potui, —, posse

Λεξιλογικά

1. quattuor/tres → Κοινή ρίζα με τους αντίστοιχους αριθμούς τρεις/ τέτταρες της α.ε.
2. hiberna > hiems (=χειμώνας): Ετυμολογική συγγένεια με τη λέξη χειμών της α.ε. → χειμωνιάτικος, χειμερινός, χιόνι κ.α.
3. castra → ετυμολογική συγγένεια με τη λέξη κάστρο
4. verbum → κοινή ετυμολογική ρίζα με τη λέξη ρήμα της α.ε (> έρω)
5. admoneo (ad+moneo) > monumentum < μνημείο
6. audio > auris (=αυτί) → κοινή ρίζα με τη λέξη οὔς(=αυτί) της α.ε.
7. possum → pote + sum. Το α συνθετικό έχει τη σημασία «κύριος/υπεύθυνος». Πβ. δεσπότης (δεσ-πότης) = ο κύριος του σπιτιού

Ασκήσεις

1. Να βρείτε μία λέξη της νέας ελληνικής που να έχει ετυμολογική συγγένεια με τις παρακάτω λέξεις: **hibernis, verbis, audio, possunt, admonet.**
Απάντηση: χειμερινός, ρήμα, ωτασπίδες, δεσπότης, μνημείο
2. Να βρείτε με ποιες λέξεις του κειμένου έχουν ετυμολογική συγγένεια οι ακόλουθες λέξεις της νέας ελληνικής: **ωτασπίδες, βερμπαλισμός, μιλιταρισμός, τετράμηνο, τριπλός.**
Απάντηση: audio, verbis, milites/militum, quattuor, tribus
3. Να διαγράψετε από τη στήλη Β τη λέξη που δε συγγενεύει ετυμολογικά με τη λατινική λέξη της στήλης Α.

A	B
hibernis	χειμερινός, χιονοθύελλα, χιαστί
quattuor	τεσσαρακοστός, τεράστιος , τέταρτος
tribus	τρίγωνο, τρίκυκλο, <u>τραγωδία</u>
castra	κάστρο, κάστανο , καστρινός
audio	διόδια , ωτίτιδα, ωτασπίδες